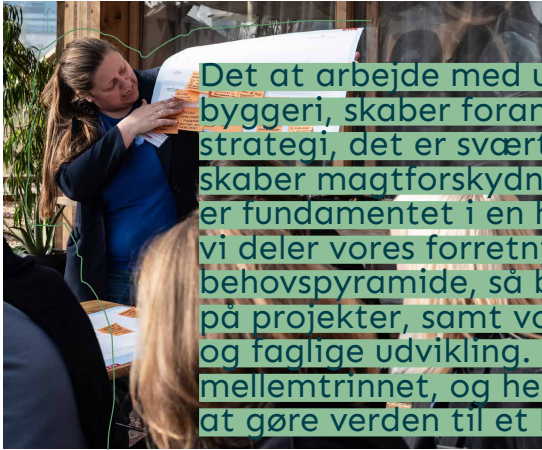

Hvorfor stoppe ved net zero?

Interview med Hanne Tine Ring Hansen
Regenerative Buildings Officer
Søren Jensen Engineering

Det at arbejde med utopier, som det regenerative byggeri, skaber forandring. Det er en langsigtet strategi, det er svært at forestille sig, men det skaber magtforskydninger. Det, at tjene penge er fundamentet i en hver forretning, men hvis vi deler vores forretning op i en behovspyramide, så består bunden af indtjening på projekter, samt vores medarbejders trivsel og faglige udvikling. Innovationen kommer på mellemtrinnet, og helt øverst er ønsket om at gøre verden til et bedre sted.

Hanne Tine Ring Hansen

Ildsjæl. Slår man ordet op i ordbogen, burde Hanne Tine Ring Hansens navn stå med fed skrift. Det er nemlig ikke bare en betegnelse, hun har papir på det, for hun er blevet kåret som én af byggebranchens ildsjæle. Hannes energiske stemme, smittende energi og de fortællende hænder brænder tydeligt igennem.

Hanne, direktør for regenerativ byggeri hos Søren Jensen Rådgivende Ingeniører, har en årelang passion for at skubbe byggebranchen i en mere ressourcebevidst og regenerativ retning.

–Jeg startede hos Søren Jensen for næsten ti år siden som Danmarks første bæredygtighedsingeniør. Det var et ønske fra vores ejer og daværende direktør Frank Jensen, at vi skulle genopdage, hvad det vil sige at være en ansvarlig forretning. Jeg var en del af den rejse. Vi havde, og har fortsat, vigtige samtaler om, hvad en god investering er, og hvilken retning vi skal bevæge os i, når det gælder den næste generations byggeri.

Det blev ikke ved samtalerne. Lysten og viljen til at skubbe til udviklingen mod en mere ansvarlig byggebranche og samtidig drive en sund og visionær forretning blev en del af virksomhedens kerne, og i takt med det udviklede sproget sig og dermed Hannes rolle i virksomheden.

–Nu står vi her så tæt på arbejde med næste generations byggeri, og samtidig har min rolle udviklet sig fra fagnørd til leder. Nælden beholder jeg i min ledelse, men nu er det i endnu højere grad mit ansvar at skulle forme og konkretisere vores værdier og visioner.

Vi vender tilbage til det med titlerne: Den første bæredygtighedsingeniør og nu direktør for regenerativ byggeri. Det er ikke ligefrem titler, der er nemme at forklare til familiear-

genter eller sågar til ens kunder og samarbejdspartnere. Hvad indebærer det at være direktør for regenerativ byggeri for jer?

Hanne smiler forsigtigt, inden hun svarer.

–Det er lidt sjovt, for jeg er egentlig ikke en, der er særlig vild med titler. Jeg går sindssygt meget op i, hvordan vi skaber metoder for mere bæredygtigt byggeri, og her er det regenerative vores ledestjerne. Min titel er en, der både inspirerer og provokerer. Det gør begge veje, for nogle aner ikke, hvad det er, og andre mener, det er komplet utopisk. Sidstnævnte er jeg ikke uenig i. Vi arbejder med det regenerative byggeri, som en utopisk ledestjerne og det ultimative mål.

ANSVARLIG FORESTILLINGSEVNE

Hanne er ikke bange for at sætte, hvad hun selv kalder for "fuldstændig crazy ambitiøse mål". Hvorfor stoppe ved net zero, konstaterer hun ud i luften. Byggebranchen skal ikke bare gå i nul, vi skal også give tilbage og kompensere for noget af det, vi har gjort, konstaterer hun. Det er visionerne, der skaber fremdrift. Det handler om at turde at være på vej mod en mere regenerativ byggebranche. Det er et forandringsmetodisk arbejde, der kræver en veltrænet forestillingsevne.

Hun kigger på mig, som om hun godt ved, at nogen i branchen rynker på næsen, når man taler om forestillingssevne og forandringsmetoder.

–Det at arbejde med utopier, som det regenerative byggeri, skaber forandring. Det er en langsigtet strategi, det er svært at forestille sig, men det skaber magtforskydninger. Det, at tjene penge er fundamentet i en hver forretning, men hvis vi deler vores forretning op i en behovspyramide, så består bunden af indtjening på projekter,

samt vores medarbejders trivsel og faglige udvikling. Innovationen kommer på mellemtrinnet, og helt øverst er ønsket om at gøre verden til et bedre sted.

VEJENE TIL DE GODE LØSNINGER

Metoder og behovspyramider er gode at tale ud fra, men hvordan kommer de helt konkret til udtryk, og hvordan skaber de rammerne for en mere regenerativ virksomhed og i sidste ende byggebranchen?

Spørgsmålet bliver grebet i samme åndedrag.

–Hvis jeg må komme med et par eksempler, så er det nu et krav, at alle vores teams sidder med minimum ét pilotprojekt, hvor de arbejder med at udfordre bygningsreglementets krav, altså gøre det bedre end det. Vi skal allesammen have hænderne i forandringsprojekter. Hvis vi arbejder med dem, så er det lettere at forestille sig en fremtid, hvor alle projekter ser sådan ud, og hvor vi har lært at tænke innovativt og udfordre de traditionelle systemer.

Hanne taler om både små og store skridt. Den lange vej, der består af en masse små, der til sidst kan forbindes. Micro-forandringer, kalder hun det, og fortæller, at det består af mindre initiativer, som virksomheden helt naturligt tager, men som endnu ikke er en selvfølge i tiden.

–Alle vores projekter, der involverer en LCA (livscyklusvurdering) skal pege på løsninger, der minimum reducerer med 20 procent eller mere. Vi kan jo ikke tvinge bygherren til at vælge nogle andre løsninger, men vi har besluttet, at vi vil sørge for, at de har nogle valgmuligheder, hvor de kan se vejene til bedre løsninger. Det er sådan, vi baner vejen til fremtidens byggeri. Det er ansvarlig og god rådgivning og grunden til, at vores virksomhed er sat i verden.

GUERRILLAKRIGERE OG REGENERATIV LEDELSE
Hanne konstaterer, at det både skaber værdi for Søren Jensens medarbejdere og deres kunder, at fremtidens løsninger udvikles i fællesskab og ikke i specialiserede teams, der hænger som fjerne satellitter i organisationen og kun kommer frem, når en bygherre er ekstra ambitiøs.

–Vi har besluttet, at vores bæredygtighedskompetencer skal være spredt ud i organisationen som små forandringsagenter i stedet for at være samlet i en satellitenhed. Ofte drejer det sig ikke kun om den kompetence, man har, men i stedet at man sidder med to fagligheder, hvorat bæredygtighed er en af dem. Jeg kalder det vores guerillakrigere, men jeg tror, det er fremtiden, at mange flere fagområder i byggeriet vil kobles ansvarligt til deres kernekompetence. Det skal gå hånd i hånd.

Det er tydeligt, at Hanne mener, at forandring skal forankres i hele organisationen. Det handler ifølge hende om at have det korrekte blandsk forhold mellem ildsjæle og ikke-ildsjæle.

–Når vi er ambitiøse, så søger visionære medarbejdere mod os. Jeg vil påstå, at der er en forstærkning af ildsjæle hos Søren Jensen, og når det sker, så opstår der også en indre konflikt. Det kan være frustration over, at vi ikke gør nok, at det ikke går hurtigt nok. Vi kan og vil at det her, så hvorfor er der ikke endnu flere, der gør det, som vi anbefaler dem?

Hanne fortæller, at det er disse konflikter, der gjorde, at hun begyndte at interessere sig for regenerativ ledelse. Ikke kun de gode omkring processer, teknologi og projekter, men også de indre. Hvordan arbejder vi med os selv som mennesker?

–Iner Development Goals kom med et stærkt budskab om, at vi ikke kan flytte verden i en bæredygtig retning, hvis vi ikke arbejder med vores egne måder at være i verden på. Vi har haft en tendens til at se mennesker som maskiner i stedet for natur. Men det regenerative ledelsesbegreb er en anerkendelse af, at mennesker er natur. Vi er ikke maskiner.

Hun taler videre om *work-life-balance*, et efterhånden lidt tyndslidt begreb, man har talt om i mange år, men aldrig rigtig taget alvorligt.

–Hvis vi virkelig var interesseret i et liv i balance, så havde man jo kigget på regenerativ ledelse længe før. For hvordan er vores årsryklus som mennesker? Hvordan er vores processer? De er afhængige af natur. Hos Søren Jensen er vi startet med det ydre, altså at fremme det regenerative i vores projekter, men de sidste tre år har vi også arbejdet med det indre. Jeg ved jo, at det handler om at tænke og agere helhedsorienteret, men det har alligevel

// Hvis vi virkelig var interesseret i et liv i balance, så havde man jo kigget på regenerativ ledelse længe før. For hvordan er vores årsryklus som mennesker? Hvordan er vores processer? De er afhængige af natur. Hos Søren Jensen er vi startet med det ydre, altså at fremme det regenerative i vores projekter, men de sidste tre år har vi også arbejdet med det indre. Jeg ved jo, at det handler om at tænke og agere helhedsorienteret, men det har alligevel overrasket mig, hvor meget arbejdet med det indre betyder, og hvad det kræver af både leder og medarbejder, når vi skal undgå at ildsjælen brænder ud, men i stedet brænder igennem.

overrasket mig, hvor meget arbejdet med det indre betyder, og hvad det kræver af både leder og medarbejder, når vi skal undgå at ildsjælen brænder ud, men i stedet brænder igennem.

HANDLEPLIGT MOD 2075

Det leder frem til midt sidste spørgsmål om, hvordan regenerativt lederskab kan skabe værdi for byggebranchen i 2075 og hvilke forhindringer, som er de største.

Der tages en dyb indånding og det er som om, energien kortvarigt har forladt rummet.

–Det er jo sådan et kedeligt svar, men det er jo samfundets skyld. Det handler om den måde, vi værdiansætter ting på. Det er, at ting har en monetær værdi, men vi glemmer, at det også har en pris. Lige nu driver værdier forstået som penge og forretning alle beslutninger i byggebranchen, fordi byggeri er investeringsobjekter. Men hvad koster det planeten? Hvad koster det samfundet socialt?

Hun fortæller videre om et konkret eksempel, der omhandlet spuns, de tykke stålprofiler, man banker ned for at stabilisere jorden omkring byggeriet, mens man bygger. I København-modellen kan man trække dem op igen og genbruge dem en-til-en. Men det gider de fleste ikke, fordi det er bøvl. Problemet? Der ligger næsten 150 kilo CO₂ pr. m² i den spuns, der bliver i jorden, men det regnes ikke med i klimaregnskabet, fordi det er "midlertidigt". Det er altså billigere

der? Det er der kun os i byggebranchen, der kan fortælle dem, hvad gevinsten er af det, vi laver.

–Det er jo sådan et kedeligt svar, men det er jo samfundets skyld. Det handler om den måde, vi værdiansætter ting på. Det er, at ting har en monetær værdi, men vi glemmer, at det også har en pris. Lige nu driver værdier forstået som penge og forretning alle beslutninger i byggebranchen, fordi byggeri er investeringsobjekter. Men hvad koster det planeten? Hvad koster det samfundet socialt?

Hun fortæller videre om et konkret eksempel, der omhandlet spuns, de tykke stålprofiler, man banker ned for at stabilisere jorden omkring byggeriet, mens man bygger. I København-modellen kan man trække dem op igen og genbruge dem en-til-en. Men det gider de fleste ikke, fordi det er bøvl. Problemet? Der ligger næsten 150 kilo CO₂ pr. m² i den spuns, der bliver i jorden, men det regnes ikke med i klimaregnskabet, fordi det er "midlertidigt". Det er altså billigere

der? Det er der kun os i byggebranchen, der kan fortælle dem, hvad gevinsten er af det, vi laver.

Energien er tilbage, og Hanne fortsætter.

–Markedsøkonomien, som vi kender den, er kun 30-40 år gammel. Den har med andre ord kun eksisteret lige så lang tid, som det, vi prøver at forestille os frem imod. Det er så sindssygt, at man sidder og er så fastlåst og slet ikke kan forestille sig, hvordan vi kunne skrue vores økonomiske systemer sammen på en anden måde. At det kunne være anderledes. For det kan det.

Vi skal værne om vores kollektive mindst, men det må ikke være med en retorik, der udskammer, eller vil have os til at arbejde mere og hårdere. Det er skræmmebilleder, der får os til at flygte fra fællesskabet, konstaterer hun.

–Hvis vi skal fortsætte med at være et kollektiv, så bliver vi nødt til at finde ud af, hvordan kollek-

tivet ser ud, hvordan det trives. Hvad skaber mening, værdi og ja, måske endda sågar glæde. Vi kan ikke tale om vejen mod et mere regenerativt byggeri uden at tale om hele samfundet. Vi skal stimulere en fælles forståelse for, hvordan gode handlinger ser ud og starte en samtale om den kollektive handlepligt. ●

–Når der laves analyser af, hvad klimakravene i bygningsreglementet koster, kigger man kun på omkostninger og aldrig på gevinsten. Vi sætter vores lid til, at det gør politikere, men hvordan i alverden skulle de finde ud af, hvordan de omsæt-